

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Daniely Zemanové a Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **MUDr. M. D.**, zast. JUDr. Anitou Pešulovou, advokátkou se sídlem Klimentská 1652/36, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 8. 2015, čj. MPSV-UM/16170/15/9S-HMP, ze dne 7. 8. 2015, čj. MPSV-UM/16272/15/9S-HMP, ze dne 28. 8. 2015, čj. MPSV-UM/17888/15/9S-HMP, ze dne 28. 8. 2015, čj. MPSV-UM/17941/15/9S-HMP, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 10. 2017, čj. 4 Ad 35/2015-83,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně JUDr. Anitě Pešulové, advokátce, **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **1 300 Kč**, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Dne 23. 3. 2015 žalobkyně požádala o přiznání příspěvku na živobytí a také doplatku na bydlení. Žádosti o tyto dávky pomoci v hmotné nouzi podala poté i 22. 4. 2015. Úřad práce České republiky – krajská pobočka pro hl. m. Prahu (správní orgán I.

stupně) těmto žádostem čtyřmi různými rozhodnutími nevyhověl (rozhodnutí ze dne 15. 5. 2015, ze dne 4. 6. 2015, ze dne 9. 6. 2015 a ze dne 26. 6. 2015). Úřad práce mj. dospěl k závěru, že příjem společně posuzovaných osob (žalobkyně a jejího syna) převyšuje částku živobytí těchto osob. Proto nelze přiznat příspěvek na živobytí. Žalobkyně nesplňuje ani podmínky pro přiznání doplatku na bydlení (§ 33 odst. 2 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi). Proti těmto rozhodnutím se žalobkyně odvolala. Rozhodnutími specifikovanými v záhlaví žalovaný odvolání zamítl.

[2] Žalobkyně se proti těmto rozhodnutím žalovaného bránila žalobou, kterou městský soud zamítl.

II. Shrnutí kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku městského soudu včasnou kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. V „laické“ kasační stížnosti obsáhle kritizuje napadená správní rozhodnutí a rozsudek soudu. Má za to, že městský soud postupoval mj. v rozporu se zákonem č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, zákonem č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, zákonem č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a správním řádem. Soud údajně nepravdivě popisuje její situaci. Nezohlednil ani všechny skutečnosti rozhodné pro přiznání žádaných dávek. Rozsudek je nespravedlivý. Zástupkyně stěžovatelky pak v doplnění kasační stížnosti dále uvedla, že správní orgány překročily meze správního uvážení, neboť nezohlednily věk stěžovatelky a její zdravotní stav. Soud se prý nezabýval námitkou nesprávného výpočtu pro účely posouzení žádosti o doplatek na bydlení. Pokud by správní orgány zvýšily částku živobytí dle § 26 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi, stěžovatelce by vznikl nárok na přiznání doplatku na bydlení.

[4] Žalovaný se ztotožňuje se závěry napadeného rozsudku.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[5] Kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Její důvodnost posoudil NSS v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Jádrem sporu je, zda stěžovatelka splnila podmínky pro přiznání dávek systému pomoci v hmotné nouzi, a to příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení. Stěžovatelka přitom o každou z těchto dávek požádala jak v březnu, tak v dubnu 2015. Z těchto žádostí tedy vzešly čtyři samostatná rozhodnutí, která jsou předmětem soudního přezkumu.

[8] Ze správního a soudního spisu mj. vyplynulo, že stěžovatelka pobírá starobní důchod (v prosinci 2014 ve výši 12 138 Kč, v lednu až březnu 2015 pak ve výši 12 355 Kč). Stěžovatelka trpí osteoporózou, která vyžaduje dietní stravování. Společně se svým synem užívá nájemní byt v Praze. Její syn, jakožto společně posuzovaná osoba, byl do konce roku 2014 zaměstnán na základě dohody o pracovní činnosti u společnosti Tesco Stores ČR, a. s.

pokračování

V prosinci 2014 mu byl vyplacen příjem ve výši 8 980 Kč a v lednu 2015 ve výši 11 858 Kč, v únoru 2015 neměl žádný příjem a v březnu 2015 mu jako zaměstnanci České pošty, s. p., byl vyplacen příjem ve výši 4 820 Kč. Jiné příjmy žadatelka a její syn neměli. Dle předložených dokladů činily jejich náklady na bydlení v období prosinec 2014 až únor 2015 částku 16 579,82 Kč, z nichž Úřad práce uznal jako odůvodněné náklady na bydlení částku 16 255,82 Kč. V období leden až březen 2015 pak jejich náklady na bydlení činily 16 579,82 Kč. Stěžovatelka vlastní zahradu o výměře 1 938 m² a pozemek o výměře 41 m², jehož součástí je stavba, zahradní chatka, v obci V. (část obce Vinice) v okrese K. H.

[9] Tyto a další údaje jsou uvedeny jak ve správních rozhodnutích, tak v rozsudku městského soudu. Námitka, že ve sporu byl nesprávně popsán skutkový stav (situace stěžovatelky), není důvodná. Není ani pravda, že nebyly zohledněny rozhodné skutečnosti (viz níže).

III.A. Příspěvek na živobytí

[10] Dle stěžovatelky městský soud odmítl posoudit, zda jí náleží příspěvek na živobytí podle § 2 odst. 2 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi. Má za to, že též splnila podmínky dle § 2 odst. 3 tohoto zákona. K tomu přikládá údaje o svých příjmech a příjmech syna, vypočítává odůvodněné náklady na bydlení, a také přiměřené náklady na bydlení. Namítá, že příjem společně posuzovaných osob dosahuje částek živobytí, ale nepostačuje k zabezpečení odůvodněných nákladů na bydlení dle § 34 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.

[11] NSS předesílá, že v § 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi je zakotvených vícero definic osob, které se pro účely tohoto zákona nacházejí v hmotné nouzi. Jednotlivé definice se však vztahují k různým typům dávek pomoci v hmotné nouzi vymezeným v tomto zákoně. Dikce § 21 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi výslovně stanoví, že pro vznik nároku na příspěvek na živobytí je rozhodná pouze definice uvedená v § 2 odst. 2 písm. a) téhož zákona, podle které má osoba nárok na příspěvek na živobytí, *jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob po odečtení přiměřených nákladů na bydlení (§ 9 odst. 2) nedosahuje částky živobytí (§ 24)*. Městský soud proto stěžovatelce správně vysvětlil, že splnění podmínek definice osoby v hmotné nouzi dle § 2 odst. 2 písm. b) cit. zákona není pro přiznání příspěvku na živobytí rozhodné. Ostatně i NSS již stěžovatelce v jiném jejím sporu objasnil, že definice hmotné nouze uvedená v § 2 odst. 2 písm. b) cit. zákona se vztahuje k jiné dávce – k doplatku na bydlení podle § 33 téhož zákona (viz rozsudek ze dne 30. 3. 2017, čj. 4 Ads 5/2017-86, bod 16 a násl.; srov. též rozsudek NSS ze dne 15. 11. 2012, čj. 4 Ads 82/2012-26). NSS shodně stěžovatelku již upozornil, že definice obsažená v § 2 odst. 3 cit. zákona je pak výslovnou podmínkou pro vznik nároku na dávku mimořádné okamžité pomoci podle § 36 a § 37 zákona (k tomu viz rozsudek NSS ze dne 6. 3. 2013, čj. 6 Ads 138/2012-19, bod 30).

[12] Stěžejní otázkou tedy je, zda stěžovatelka splňuje podmínky pro přiznání příspěvku na živobytí ve smyslu § 2 odst. 2 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi. NSS připomíná, že stěžovatelka se na několika místech kasační stížnosti mylně domáhá započítání svých *odůvodněných* nákladů na bydlení, které však dle výše cit. ustanovení nejsou v této kauze podstatné. Naproti tomu jsou rozhodující *přiměřené* náklady na

bydlení, které byly u stěžovatelky započítány v maximální výši (viz níže). Jakkoli se výše přiměřených nákladů v některých případech odvíjí od výše odůvodněných nákladů na bydlení, limitem výše přiměřených nákladů je pro osoby bydlící v Praze 35 % výše příjmu (§ 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi, věta první za středníkem).

[13] Nejprve k prvnímu rozhodnutí (žádost ze dne 23. 3. 2015): Rozhodným obdobím pro posouzení této žádosti byly tři kalendářní měsíce předcházející měsíci, v němž byla podána žádost (§ 10 odst. 2 písm. a) cit. zákona], tj. prosinec 2014 a leden až únor 2015. Podle § 9 odst. 1 a) a b) cit. zákona se příjmy ze starobního důchodu započítávají ve výši 80 % a příjmy ze závislé činnosti ve výši 70 %. Za kalendářní čtvrtletí jde o částku 44 065 Kč (29 478,40 Kč + 14 586,60 Kč); měsíčně tedy o 14 688,33 Kč. Ve smyslu § 9 odst. 2 je třeba od této částky odečíst tzv. přiměřené náklady na bydlení v maximální výši 35 % příjmu společně posuzovaných osob, tj. částku 5 140,92 Kč. Výsledný příjem společně posuzovaných osob po odečtení přiměřených nákladů na bydlení tedy činí 9 547,41 Kč.

[14] Nyní k druhému rozhodnutí (žádost ze dne 22. 4. 2015). Rozhodným obdobím pro posouzení této žádosti byly měsíce leden až březen 2015. Za kalendářní čtvrtletí jde v tomto případě – po redukci dle § 9 odst. 1 a) a b) – o částku 41 326,60 Kč (29 652 Kč + 11 674,60 Kč); měsíčně tedy o 13 775,53 Kč. Ve smyslu § 9 odst. 2 je třeba od této částky odečíst tzv. přiměřené náklady na bydlení ve výši 35 % příjmu společně posuzovaných osob, tj. částku 4 821,44 Kč. Výsledný příjem společně posuzovaných osob po odečtení přiměřených nákladů na bydlení tedy činí 8 954,09 Kč.

[15] Jak správní orgány, tak městský soud správně vypočetly i částku živobytí (§ 24) společně posuzovaných osob ve výši 6 590 Kč. Částka živobytí stěžovatelky byla stanovena dle § 24 odst. 1 písm. c) již cit. zákona ve znění do 31. 1. 2017 jako částka existenčního minima 2 200 Kč (§ 5 odst. 1 zákona o životním a existenčním minimu; omezení plynoucí z § 5 odst. 2 se neuplatní – k tomu viz rozsudek ze dne 26. 11. 2008, čj. 6 Ads 98/2008-53, č. 2337/2011 Sb. NSS). Částka živobytí stěžovatelky byla zvýšena podle § 27 (zvýšení o 470 Kč pro nedostatek nároků a pohledávek) a podle § 29 zákona o pomoci v hmotné nouzi ve spojení s § 1 odst. 1 písm. g) vyhlášky č. 389/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi, ve spojení s odst. 2 téže vyhlášky (zvýšení o 1 090 Kč kvůli dietě při osteoporóze). Částka živobytí stěžovatelky byla tedy 3 760 Kč. Částka živobytí jejího syna dosáhla výše 2 830 Kč, neboť byla zvýšena jak dle § 26 (o 315 Kč pro nedostatek majetku), tak dle § 27 zákona o pomoci v hmotné nouzi [o 315 Kč; srov. též odlišnou výši jeho životního minima dle § 3 odst. 3 písm. a) zákona o životním a existenčním minimu – 2 830 Kč]. Částka živobytí společně posuzovaných osob je tedy 6 590 Kč (§ 24 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi).

[16] NSS rovněž souhlasí se závěry správních orgánů a městského soudu, že stěžovatelce nebylo možné zvýšit částku na základě § 26 odst. 1 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi. Sama stěžovatelka (ve shodě se žalovaným) v kasační stížnosti přiznává, že i pokud by jí byla částka živobytí dle cit. ustanovení zvýšena (o částku 470 Kč), na příspěvek na živobytí by stejně ani v jednom z posuzovaných období nedosáhla. Takto zvýšená částka živobytí by totiž byla stále nižší než výsledný příjem společně posuzovaných osob po odečtení přiměřených nákladů na bydlení (§ 2 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 21 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi].

pokračování

[17] V této kauze bylo podstatné, že správní orgány neopomněly zjistit, zda by u stěžovatelky bylo možné zvýšit částku živobytí dle § 11, § 14, resp. § 26 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Stěžovatelka vlastní zahradu o výměře 1 938 m² a pozemek o výměře 41 m², jehož součástí je stavba – zahradní chatka, vše v obci V. (část obce V.) v okrese K. H. Tuto nemovitost stěžovatelka nevyužívá k bydlení. Stěžovatelka neuvedla hodnotu tohoto nemovitého majetku. Správní orgány pak zjišťovaly jeho přibližnou hodnotu. Správní orgán I. stupně sice nepostupoval *lege artis*, pokud k doporučení Obecního úřadu obce Vinaře (dopis ze dne 26. 6. 2014) zjišťoval hodnotu nemovitého majetku stěžovatelky na základě údajů z webových stránek České společnosti certifikovaných odhadců majetku (www.cscm.cz). Avšak napadená rozhodnutí nezatížil vadou nezákonnosti, která by mohla mít vliv na výsledek řízení. Stěžovatelčiny nemovitosti rozhodně nemají zanedbatelnou hodnotu; ostatně i sama stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí, že je to její jediný hodnotnější majetek. NSS jen pro úplnost uvádí, že hodnota zahrady spolu s chatkou pravděpodobně přesahuje částku 20 000 Kč, i pokud by byla vypočtena ve smyslu zákona o oceňování majetku a vyhlášky č. 441/2013 Sb., k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška). Vypočteno podle vyhlášky, jen samotná poměrně rozsáhlá zahrada má hodnotu přes 18 000 Kč [viz § 6 odst. 2 písm. a) ve spojení s přílohou 4 cit. vyhlášky, dle níž má zahrada jakožto bonitovaná půdně ekologická jednotka č. 31951 hodnotu 9,31 Kč/m²], k čemu je třeba připočíst hodnotu stavby (§ 3 a násl. cit. vyhlášky).

[18] Stěžovatelka se domnívá, že je nespravedlivé, aby správní orgány po ní – vzhledem k jejímu věku a prodělané nemoci – požadovaly jiné využití jejího nemovitého majetku k zvýšení příjmů. Požadavek na prodej nemovitostí k zabezpečení prostředků k úhradě životních potřeb je dle ní v rozporu se základními lidskými právy osob v důchodovém věku.

[19] S touto argumentací NSS nesouhlasí. Režim dávek pomoci v hmotné nouzi je subsidiární a je nastaven tak, aby z něj čerpaly dávky jen osoby, které se skutečně nachází v hmotné nouzi (nebo které zákon považuje za osoby v hmotné nouzi). Tento systém dávek má sloužit k hmotnému zajištění osob až v okamžiku, kdy nelze jejich základní životní potřeby zajistit *jiným* způsobem.

[20] V posuzované kauze přitom nelze mít za to, že by si stěžovatelka nemohla sama pomoci právě prostřednictvím jiného využití tohoto nemovitého majetku. Nezaleží na tom, zda by šlo o jeho prodej, pronájem apod. Jelikož se jedná o nemovitosti, které stěžovatelka využívá k rekreačnímu účelu, a ne k bydlení, za daných okolností nebylo ani nespravedlivé (§ 14 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi) po ní žádat, aby majetek využívala k zvýšení příjmů (§ 11 téhož zákona). Místo obsáhlých pojednání o sociální nespravedlnosti měla stěžovatelka správním orgánům prokázat, že její majetek není využitelný, případně že k jeho využití vynaložila veškeré úsilí, jež po ní lze spravedlivě požadovat, i když k využití majetku nedošlo (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2014, čj. 3 Ads 21/2013-42). Ostatně již 19. 2. 2013 byla stěžovatelka v rámci místního šetření poučena o povinnosti využít sporný nemovitý majetek; do protokolu uvedla, že jej prodávat nechce a že je seznámena s tím, že dávky pomoci v hmotné nouzi bude moci pobírat pouze po dobu 3 měsíců (protokol čj. 2096/2013/AAG). Je tedy jen na

stěžovatelce, zda se navzdory osobní vazbě k zahradě rozhodne zvýšit částku živobytí skrze jiné využití, resp. řádný pokus o využití sporných nemovitostí, tj. zda bude usilovat o prodej nebo jiné využití nemovitostí ke zvýšení svých příjmů k překlenutí subjektivně pocíťovaného pocitu hmotné nouze.

[21] Správní orgány by stěžovatelce musely zvýšit částku živobytí dle § 26 zákona o pomoci v hmotné nouzi, jen pokud by tento majetek měl bezvýznamně nízkou hodnotu nebo by jej objektivně nemohla využít. Pokud stěžovatelka argumentuje, že správní orgány postupovaly v jiných případech odlišně, NSS k tomu uvádí, že stěžovatelka neoznačila žádné konkrétní kauzy, od nichž se nynější případ má odlišovat.

[22] Napadenými rozhodnutími nebyla porušena stěžovatelčina základní lidská práva. Listina základních práv a svobod garantuje každému, kdo je v hmotné nouzi, právo na takovou pomoc, která je nezbytná pro zajištění základních životních podmínek (čl. 30 odst. 2). Tohoto práva se nicméně lze domáhat pouze v mezích zákonů, které toto ustanovení provádějí (čl. 41 odst. 1 Listiny). Jak ovšem bylo vysvětleno výše, správní orgány postupovaly v mezích prováděcích zákonů. Pokud pak jde o stěžovatelkou citovanou Evropskou chartu práv a povinností starších osob vyžadujících dlouhodobou péči a pomoc, tento dokument není právně závazný, není součástí práva ČR. NSS se proto nemohl zabývat tvrzeným rozporem napadených rozhodnutí s tímto dokumentem (který ostatně stěžovatelka nijak dále nerozvádí).

[23] Byť stěžovatelka líčí, v jak skromných poměrech musí žít, z výše uvedených výpočtů je patrné, že nespĺňuje jasně stanovená kritéria k přiznání příspěvku na živobytí [§ 2 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 21 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi]. Obě částky příjmu sníženého o přiměřené náklady na bydlení (v prvním případě 9 547,41 Kč, ve druhém pak 8 954,09 Kč) jsou vyšší než částka živobytí společně posuzovaných osob 6 590 Kč. Proto správní orgány nemohly vyhovět ani první, ani druhé její žádosti o přiznání příspěvku na živobytí. Městský soud při posuzování této otázky tedy nepochybil.

[24] Na tom nic nemůže změnit ani věk stěžovatelky, nemoc, kterou prodělala, zadluženost nebo vykradení nájemního bytu před několika lety. Tyto skutečnosti totiž nelze dle znění zákona zohlednit při posuzování nároku na příspěvek na živobytí.

III.B. *Doplatek na bydlení*

[25] Vedle příspěvku na živobytí stěžovatelka dvakrát žádala i o doplatek na bydlení. Žádostem správní orgány nevyhověly, neboť stěžovatelka nesplnila podmínky, které ukládá § 33 zákona o pomoci v hmotné nouzi.

[26] Dle NSS není pravda, že by se správní orgány ani městský soud nezabývaly námitkou nesprávného výpočtu proměnných potřebných k posouzení nároku na přiznání doplatku na bydlení. Žalovaný se správnosti výpočtů zabýval zejména na s. 3 až 5 napadených rozhodnutí, městský soud pak na s. 5 rozsudku, kde po kontrole správnosti výpočtu žalovaného konstatoval, že stěžovatelce nemohl vzniknout nárok na přiznání doplatku na bydlení ani dle § 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi.

pokračování

[27] Dále NSS upozorňuje, že stěžovatelka sice splňuje některé podmínky základní definice § 2 odst. 2 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi, nicméně nelze usoudit, že by byla osobou v hmotné nouzi. Příjem společně posuzovaných osob sice nepostačuje k zabezpečení odůvodněných nákladů na bydlení (tyto stěžovatelčiny náklady jsou vskutku vysoké, přesahují částku 16 000 Kč měsíčně), avšak i s přihlédnutím k věku a zdravotnímu stavu si stěžovatelka tento příjem může zvýšit (jak uvedeno výše v bodech [20] a [21] shora). Stěžovatelka dále nesplňuje podmínky § 33 odst. 1 cit. zákona, neboť nutnou podmínkou pro přiznání doplatku na bydlení podle tohoto ustanovení je přiznaný příspěvek na živobytí (§ 33 odst. 2 věta první). Příspěvek na živobytí však stěžovatelce nenáleží (viz část III.A. shora).

[28] Za daných okolností mohl stěžovatelce vzniknout nárok na přiznání doplatku na bydlení, jen pokud by splnila podmínky § 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Toto ustanovení umožňuje doplatek na bydlení přiznat s přihlédnutím *k celkovým sociálním a majetkovým poměrům také osobě, které příspěvek na živobytí nebyl přiznán z důvodu, že příjem osoby a společně posuzovaných osob přesáhl částku živobytí osoby a společně posuzovaných osob, ale nepřesáhl 1,3násobek částky živobytí osoby a společně posuzovaných osob.*

[29] Klíčové tedy bylo posoudit, zda příjem společně posuzovaných osob přesahuje částku živobytí, ale nepřesáhl 1,3násobek této částky. Jak uvedeno výše, měsíční příjem společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 1 a 2 cit. zákona) byl v případě první žádosti 9 547,41 Kč, v případě druhé pak 8 954,09 Kč (viz body [13] a [14] shora). Částka živobytí pak v obou posuzovaných obdobích byla 6 590 Kč (viz bod [15] shora). Chtěla-li stěžovatelka dosáhnout na doplatek na bydlení, musel být 1,3násobek částky zjištěného živobytí nižší než příjmy společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 2). Příjmy společně posuzovaných osob nicméně v obou případech přesahují 1,3násobek částky jejich živobytí, ten u stěžovatelky dosahuje hodnoty 8 567 Kč. Proto v obou případech nemohl stěžovatelce být přiznán doplatek na bydlení ani dle dodatkového kritéria § 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi.

[30] Stěžovatelka opakovaně namítá, že její sociální a majetkové poměry a též zdraví nebyly při posuzování žádosti zohledněny. I pokud by správní orgány sociální a majetkové poměry stěžovatelky zohlednily, stěžovatelka nesplňuje ústřední podmínku přiznání této dávky, a to, že 1,3 násobek částky živobytí společně posuzovaných osob nepřesáhl jejich příjmy (§ 33 odst. 2). Je sice pravda, že stěžovatelce by nárok podle tohoto ustanovení vznikl u druhé její žádosti o doplatek na bydlení, byla-li by částka živobytí stěžovatelky zvýšena ve smyslu § 26 cit. zákona (1,3 násobek navýšené částky živobytí by byl 9 178 Kč). Avšak NSS již podrobně vysvětlil, proč nebylo možné zvýšit tuto částku pro nedostatek jiného využití nemovitého majetku stěžovatelky (viz body [20] a [21] shora). Na tomto závěru setrvává i ve sporech o doplatek na bydlení.

[31] Konečně NSS ne zcela rozumí poukazu na § 3 odst. 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi, který vedle základních definic uvedených v § 2 téhož zákona vymezuje osoby, které v hmotné nouzi nejsou. Toto diskreční ustanovení slouží zejména k ochraně systému dávek hmotné nouze před případy jeho zneužívání. Jelikož stěžovatelka nesplnila

podmínky definic osob v hmotné nouzi uvedených v § 2, nemohla být ze systému pomoci v hmotné nouzi ani vyloučena dle § 3 odst. 4 téhož zákona.

IV. Závěr a náklady řízení

[32] Napadené závěry městského soudu jsou tedy správné, proto NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[33] Podle § 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s. advokátce, která byla stěžovatelce ustanovena (usnesení městského soudu ze dne 18. 7. 2017), hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovená zástupkyně provedla ve věci jeden úkon právní služby, sepsání kasační stížnosti ze dne 13. 12. 2017, tj. písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za provedený úkon právní služby zástupkyni náleží mimosmluvní odměna ve výši 1 000 Kč (§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 advokátního tarifu), která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Advokátce tedy náleží celkem 1 300 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu NSS do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. dubna 2018

Zdeněk Kühn
předseda senátu